

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM DOMOVA MLÁDEŽE

➤ **Identifikační údaje organizace**

Název organizace:

Soukromý domov mládeže s.r.o.

Právní forma organizace:

Společnost s ručením omezeným

Jednatel: Václava Bláhová

Petra Soukupová

Sídlo organizace:

Podskalí 158, 397 01 Písek

IČ organizace:

25166352

Identifikátor organizace REDIZO:

600028275

Ředitel organizace:

Bc. Magda Tománková

Kontakt domova mládeže:

tel.: **+420 731 425 568**

e-mail: **info@dmpisek-podskalou.cz**

Webové stránky domova mládeže:

www.dmpisek-podskalou.cz

Hlavní činnost organizace:

provoz domova mládeže

➤ Školní vzdělávací program

je vydáván na čtyřleté období a je určen pro potřebu:

- vedení DM
- vychovatele DM
- nepedagogické pracovníky DM
- ubytované žáky středních škol v DM
- ubytované studenty vyšších odborných škol v DM
- rodiče ubytovaných žáků středních škol v DM
- veřejnost
- kontrolní orgány

Tento dokument vychází z následujících zákonných norem:

- zákon č. 561/2004 Sb. školský zákon v platném znění.
- vyhláška č. 108/2005 Sb. o školských výchovných a ubytovacích zařízeních v platném znění.
- vyhlášky č. 343/2009 Sb. o hygienických požadavcích na prostory a provoz zařízení pro výchovu a vzdělávání mladistvých v platném znění

➤ Charakteristika Domova mládeže

DM se nachází v blízkosti historického centra města Písku. Svou lokalitou umožňuje žákům a studentům velké množství kulturního a sportovního vyžití.

DM je v provozu týdně od neděle (18:00) do pátku (16:00). Jsou zde ubytováni žáci SŠ a VOŠ. Kapacita ubytování je 45 míst, rozdělených mezi 17 pokojů. Pokoje jsou jednolůžkové, dvou, tří až čtyřlůžkové. Pokoje jsou vybaveny vlastním sociálním zařízením.

DM řídí ředitelka, provoz se podřizuje vnitřnímu řádu, jehož součástí je režim dne. Řády jsou zpracovány podle vyhlášky MŠMT č. 108/2005 Sb. O školských výchovných a ubytovacích zařízeních a školských účelových zařízeních a Zákonem č. 561/2004 Sb. O předškolním, základní, středním a vyšším odborném a jiném vzdělání (školský zákon).

Pedagogická dokumentace:

- ŠVP
- roční plán činnosti
- měsíční plán činnosti
- denní záznamy
- přihláška žáka (studenta) do DM
- osobní list žáka (studenta)
- ostatní písemná dokumentace

Rozdělení do výchovných skupin:

Počet výchovných skupin je dán aktuálním počtem zapsaných žáků a studentů k ubytování vždy na začátku školního roku. Maximální počet studentů a žáků ve skupině je dán vyhláškou č. 108/2005 Sb.

Charakteristika žáků

Žáci a studenti pocházejí z nejrůznějšího sociokulturního prostředí, z regionů přesahujících hranice Jihočeského kraje. Vliv sociokulturního prostředí je jedním z faktorů, který způsobuje rozdíly v chápání životě i v životním postoji, ovlivňuje a utváří osobní zájmy a později i profesní zaměření.

Na domově mládeže jsou ubytovaní žáci SŠ a studenti VOŠ .

Oblast výchovně vzdělávacího procesu

Volno časové aktivity jsou vzhledem k různosti zájmů ubytovaných žáků a studentů organizovány napříč výchovnými skupinami a jsou nabízeny převážně formou akcí otevřených pro všechny ubytované.

Vychovatelé se snaží být rádci a pomocníky. Žáci a studenti s nimi mohou pohovořit o svých problémech, svěřit se se svými starostmi nebo si jen tak popovídat o svých zážitcích. To vše napomáhá k vytváření příznivého sociálního klimatu v domově mládeže.

Mezi negativa patří nevyhraněné zájmy některých žáků a studentů v oblasti volnočasových aktivit a až nezájem a nechut' se něčemu věnovat.

Podmínky přijímání uchazečů k ubytování v domově mládeže

1. Obecné podmínky

Dle § 4, vyhlášky č. 108/2005 Sb., o školských výchovných a ubytovacích zařízeních a školských účelových zařízeních, o umístování žáků a studentů v domově mládeže rozhoduje vychovatelka a schvaluje ředitelka domova mládeže. Po rozhodnutí ředitelka písemně vyrozumí zákonného zástupce nezletilého žáka nebo zletilého žáka o umístění nebo neumístění do domova mládeže.

Informace o ubytování v domově mládeže jsou podávány zájemcům o ubytování na stránkách školy, burzách škol a na Dni otevřených dveří, který je pořádán začátkem prosince.

2. Kritéria pro umístování žáků

Překročí-li poptávka po ubytování možnosti ubytovací kapacity domova mládeže, budou přednostně umístování žáci, kteří:

- a) byli ubytováni v domově mládeže v předchozím školním roce; zároveň se posuzuje stupeň ukázněnosti, sociální přizpůsobivosti a aktivního zapojení ve výchovném programu a na akcích DM
- b) mají problém s dopravou do školy; vzdálenost místa bydliště je větší než 50 km či doba strávená v dopravním prostředku při dojíždění do školy je větší než 60 minut; dále se přihlíží k obtížnosti dopravního spojení a četnosti spojů

- c) doloží zdravotní důvody k přednostnímu umístění do domova mládeže prostřednictvím potvrzení od lékaře
- d) pocházejí ze složitých sociálních poměrů; doloží potvrzením příslušného orgánu nebo zákonní zástupci nebo zletilý žák písemně požádají ředitele školy o zohlednění jejich sociální situace.

3. Ukončení ubytování v domově mládeže v průběhu školního roku

Žákovi nebo studentovi může být ukončeno ubytování během školního roku pokud:

- a) písemně požádá o ukončení ubytování zákonný zástupce žáka nebo zletilý žák nejpozději do 30. dne předchozího měsíce. Předčasné ukončení ubytování žáka není důvodem pro vrácení příspěvku na ubytování za měsíc, ve kterém k ukončení došlo.
- b) zákonný zástupce nebo zletilý žák opakovaně neuhradil úplatu za ubytování ve stanoveném termínu a nedohodl se s ředitelem domova mládeže na jiném termínu úhrady,
- c) žák byl vyloučen z domova mládeže podle § 31 odst. 2 a 4 zákona č. 561/2004 Sb.
- d) žák se přestěhoval do místa, které nesplňuje podmínky pro umístění do domova mládeže
- e) písemně požádá o ukončení ubytování zákonný zástupce nebo zletilý žák z důvodu odchodu na praxi
- f) uzavře klasifikaci v posledním ročníku středního vzdělávání a již zpravidla se nezúčastňuje výuky, ale účastní se pouze maturitních zkoušek.

4. Podmínky pro vzdělávání žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků a studentů mimořádně nadaných

Vzdělávání žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami vychází z legislativních norem, kterými jsou § 16, odstavec 2 a 3 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborné a jiném vzdělávání (školský zákon), vyhláška MŠMT č. 73/2005 Sb., o vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí, žáků a studentů mimořádně nadaných, ve znění pozdějších předpisů, vyhláška MŠMT č. 108/2005 Sb., o školských výchovných a ubytovacích zařízeních, ve znění pozdějších předpisů, která v § 3, odstavci 3, řeší počet žáků a studentů vyšších odborných škol se zdravotním postižením ve výchovné skupině v domově mládeže.

V případě zájmu výše uvedených žáků a studentů budou žádosti posuzovány individuálně s ohledem na možnosti SDM s.r.o.

➤ Materiální podmínky domova mládeže

Ubytování pro žáky a studenty je zajištěno v 17 jedno, dvou, tří a čtyřlůžkových pokojích s vlastním sociálním zařízením.

Pro přípravu na vyučování mohou žáci a studenti využívat mimo svých pokojů i společenskou místnost – klubovnu. V kuchyňce, která se nachází v suterénu, mají možnost využívat kuchyňskou linku, sporák s troubou, lednici, mikrovlnou troubu a rychlovarnou konvici.

Prostředí, ve kterém probíhají činnosti volného času je bezpečné, klidné, jsou zajištěny řádné světelné podmínky, je dostatečně prostorné, udržované a čisté, je vybaveno nábytkem a televizí.

Domov mládeže umožňuje žákům a studentům stravování ve školní jídelně (Budějovická 1664, Písek).

➤ **Ekonomické podmínky**

Výdaje na provoz domova mládeže jsou hrazeny z pravidelných měsíčních plateb ubytovaných žáků a studentů a z rozpočtu provozních výdajů z Krajského úřadu.

➤ **Vzdělávací obsah výchovy - metody a formy**

Pedagogové se svým působením soustředí hlavně na adaptaci a socializaci žáků a studentů. Svým působením se z nich snaží utvářet kvalitní osobnosti, které mezi sebou mají dobré vztahy a nechybí jim empatie a respekt a úcta k ostatním osobám.

Formy výchovné činnosti v DM

- plánování a příprava výchovné činnosti a aktivity,
- individuální / kolektivní působení,
- individuální / kolektivní pohovory,
- průběžné neformální působení vychovatele,
- pravidelné aktivity - studijní klid, společné zájmové aktivity (drátkování, pečení cukroví, zdobení kraslic) ,
- příležitostné - promítání prací studentů filmové školy

Metody výchovné činnosti v domově mládeže

- motivace a aktivizace žáků,
- rozhovor, řízený rozhovor,
- přednáška a beseda,
- diskuze, řízená diskuze,
- dotazníky,
- ankety,
- monitorování sociálního klimatu domova mládeže.

V domově mládeže dále plní vychovatel stálé úkoly, což je průběžná výchovná činnost (kontrola pořádku a úklidu, dodržování Školního řádu školy, včetně Vnitřního a Provozního řádu domova

mládeže, dohled na dodržování a naplňování studijního klidu, pomoc a podpora při přípravě na vyučování, zprostředkování vzájemné pomoci spolužáků apod.).

➤ **Základní funkce DM, cíle výchovné práce, klíčové kompetence**

Základní funkce domova mládeže

Výchova mimo vyučování jako specifická oblast výchovného působení na žáka plní tři základní funkce, a to výchovně vzdělávací, zdravotní a sociálně preventivní.

Výchovně vzdělávací funkce

V jejím rámci dochází k rozvíjení schopností žáků a studentů, usměrňování, kultivaci jejich zájmů a potřeb, formování žádoucích postojů a morálních vlastností. Prostřednictvím pestrých a zajímavých činností se motivují k hodnotnému využívání volného času, k získávání nových vědomostí, dovedností a návyků a tím i k rozvoji poznávacích procesů a k celoživotnímu vzdělávání.

Zdravotní funkce

Plní domov mládeže tím, že přispívá k usměrňování režimu dne tak, aby podporoval zdravý tělesný a duševní rozvoj. To spočívá ve střídání činností různého charakteru práce a odpočinku, činností organizovaných a spontánních. Dále pak racionální výživa, hygiena, příjemné estetické prostředí a dodržování zásad bezpečnosti.

Sociálně preventivní funkce

Domov mládeže zastupuje rodičovskou péči. Má možnost vyrovnávat rozdíly mezi nestejnými materiálními a psychologickými podmínkami v rodinách. Tím pomáhá zejména žákům z méně podnětného či konfliktního rodinného prostředí.

Výchovně vzdělávací strategie

Strategie pedagogické práce je respektování požadavků pedagogiky volného času a to zejména:

požadavek dobrovolnosti - žák se může a nemusí zúčastnit plánovaných volnočasových aktivit (volný čas je oblast svobodné volby),

požadavek pedagogického ovlivňování volného času - pedagog má povinnost volný čas ovlivňovat formou nabídky a motivace. Aktivity pedagog nabízí, ale i ovlivňuje, aby např. nevznikla závislost na PC a Internetu na úkor poskytovaných aktivit,

požadavek vyzdvihování kladných rysů osobnosti - pedagog má povinnost chválit, vyzdvihovat a hodnotit žáky vzhledem k jejich možnostem, momentálnímu stavu, - vyjadřuje-li pedagog nesouhlas, musí se vztahovat k momentální činnosti, dávat najevo, za co přesně je žák pokárán,

požadavek přiměřenosti - plánované a navozované činnosti (aktivity) musí být přiměřené věku, pohlaví a zájmu žáků,

požadavek zajímavosti (atraktivity) a zájmovosti - pedagog musí žáky vhodně motivovat a činnost zajímavě rozvíjet, musí být průvodcem žáků po zájmových činnostech, ale nevnučuje se,

požadavek citovosti a citlivosti - zájmové aktivity by měly přinášet pozitivní emoce a hodnocení činnosti žáků by mělo být citlivé,

požadavek prostoru k seberealizaci - pedagog dbá na to, aby se žák v dané činnosti mohl realizovat a měl pocit úspěšnosti, - pedagog volí aktivity tak, aby se v nich uplatnili a byli i přiměřeně úspěšní všichni žáci.

Základním prostředkem výchovné činnosti je zážitek (prožitek) žáků, který obohacuje jejich sebezpoznání, rozšiřuje vědomosti a dovednosti a navozuje kladné emoce. Důležité je i pozitivní klima, kultura a atmosféra domova mládeže.

Cíle výchovné práce

Pedagogické působení v domově mládeže naplňuje svými specifickými prostředky obecné cíle vzdělávání dané školským zákonem. Jde zejména o tyto cíle:

- vybavování žáků dostatkem námětů pro naplňování a účelné využívání volného času
- vytvářet podmínky pro přípravu na vyučování a vytvářet studijní návyky
- získávat různé dovednosti a návyky potřebné pro život
- rozvíjet porozumění s jinými lidmi, poznání, že všichni máme práva, ale i povinnosti, osvojit si pravidla společenského chování, rozvíjet empatii, společně řešit problémy, pracovat jako člen týmu
- rozvíjet vnitřní kvality jedince, budovat jeho hodnotový systém, pěstovat zdravý životní styl

Klíčové kompetence

Kompetence jsou souhrnem znalostí, schopností a praktických dovedností, s nimi souvisejících postojů i hodnotových orientací, které jsou předpokladem k výkonu činnosti. Kompetence, které žáci a studenti získávají a rozvíjejí:

kompetence učení - učit se přiměřeně rád, vědět proč se učí, rozumět čemu se učí, umět diskutovat, umět uplatnit vědomosti v praxi.

kompetence k řešení problémů - nevyhýbat se problémům, hledat a nacházet správné řešení, dokončení problému.

komunikativní kompetence - umět se kultivovaně vyjadřovat, nepoužívat zástupná gesta, umět klást přiměřené otázky a odpovídat, umět naslouchat, zvládnout barvu hlasu, intonaci, komunikovat v různých sociálních prostředích.

občanské a činnostní kompetence - učit se plánovat své činnosti, odhadovat rizika svých nápadů, uvědomovat si svá práva a práva ostatních, učit se pracovat nejen pro sebe, ale i pro druhé.

kompetence sociální a interpersonální - samostatně se rozhodovat v činnostech, umět nést důsledky jednání, umět přijmout kompromis, tolerantnost k odlišnostem mezi lidmi, rozeznat vhodné a nevhodné chování, rozeznat šikanu a netolerovat ji.

➤ **Vzdělávací program domova mládeže**

S ohledem na věkové zvláštnosti žáků a studentů je program členěn do dvou etap.

V první etapě (žáci ve věku 15 –16 let) se usiluje o adaptaci na život v domově mládeže a nové podmínky středoškolského studia.

1. Zvládnutí odloučení dítěte od rodiny

- utváření vztahů v náhradním rodinném prostředí
- odstraňování, potlačování stresujících faktorů souvisejících se zásadní změnou prostředí a životního rytmu
- navození přívětivého klimatu ve vztazích s vychovatelkami
- vytváření návyků sebeobsluhy a vlastní odpovědnost za plnění povinnosti vůči škole, sobě i Domovu mládeže
- zvládnutí péče o osobní majetek, čistotu a pořádek ve svém pokoji, návyky osobní hygieny
- zvládnutí osobní svobody při nakládání se svým volným časem (povinnosti, zábava)

2. Pozitivní řešení sociálních situací a zvládnutí vztahů s vrstevnickým okolím

- utváření příznivých sociálních vztahů se spolubydlíci a ostatními
- zvládnutí sociálního kontaktu s opačným pohlavím
- zvládnutí sociálního kontaktu s prostředím, v němž se projevují prvky asociálnosti nebo společenské nebezpečnosti (alkoholismus, drogy, rasová nesnášenlivost apod.).

3. Postupné uznání důležitosti a nutnosti zásad života ve společném ubytovacím zařízení

- seznámení se a respektování požadavků obsažených ve vnitřním řádu domova mládeže včetně zásad Bezpečnosti a ochrany zdraví
- respektování potřeb ostatních spolubydlících a utváření vlastního efektivního modelu „pracovního dne“ v domově mládeže, účelné využívání volného času, vyčlenění prostoru pro přípravu do školy
- pochopení úlohy vychovatele

4. Zvládnutí nových podmínek studia, obsahu a metod výuky

- poznání vlastních možností a schopností učit se efektivně, uplatňovat své vlohy a nadání,
- zvládnutí školní neúspěšnosti, poznání možností jak situaci řešit
- pochopení důležitosti spolupráce vychovatele s učiteli při operativním řešení učebních a výchovných problémů

5. Poznání a obohacování vlastních schopností, vědomostí a dovedností

- seberealizace a rozvíjení osobnosti žáka v dílčích programech organizované zájmové činnosti v domově mládeže nebo i mimo něj
- poznávání principů efektivní spolupráce, kvalitních mezilidských vztahů i prostředků, které k tomu vedou,
- rozvíjení schopnosti přijímat i jiné pohledy na svět.

Smyslem výchovy v 1. etapě programu je vytvoření stabilních základů pro účinné výchovné působení, formování osobnosti žáka, popřípadě její resocializace. Na naplnění výchovných záměrů se ve větší míře podílejí rovněž rodiče a učitelé. Zejména spolupráce s rodiči má v této etapě výchovy rozhodující význam.

Ve druhé etapě (žáci ve věku 17 a více) směřuje výchovné úsilí vychovatelů k přípravě žáků na svět dospělých. A to zejména v oblast profesionální orientace, zdravého životního stylu, sociální komunikace a kooperace, fixování pozitivní hodnotové orientace a v oblasti samostatného rozhodování o vlastním životě a postupném přebírání stále větší zodpovědnosti za vlastní život. Programové úkoly pro výchovnou činnost se staršími žáky ubytovanými v domově mládeže

1. Prohlubování sociálních dovedností a návyků

- stabilita a nekonfliktnost ve vztazích se spolubydlícími i dalšími ubytovanými
- schopnost řešit střety a své potřeby efektivní komunikací, vyjednáváním, tolerantním přístupem, zaujímat role a postoje v sociální skupině
- schopnost podílet se na tvorbě pozitivního klimatu v domově mládeže - vstřícný a tolerantní vztah ke spolubydlícím
- pozitivní řešení vztahů s dospělými

2. Udržení zájmu o studium

- kvalitní příprava k úspěšnému absolvování školy, upevnění návyků sebevzdělávání vedoucí až k potřebě dalšího vzdělávání
- prohlubování návyků efektivní a systematické přípravy na vyučování, chápání významu vzdělání,
- postupně získávání schopností samostatného sebevzdělávání včetně doplňkových činností rozšiřujících připravenost k výkonu předpokládané profese

3. Stabilizace pozitivních zájmů, motivací, životních hodnot a životního stylu

- psychologická připravenost na svět dospělých)
- zvládnutí sebeobsluhy a postupné přebírání plné zodpovědnosti za vlastní rozhodnutí
- upevňování schopností racionálně rozvrhnout a účinně využívat svůj volný čas
- uplatňovat ve svém vlastním životě zdravý životní styl
- schopnost racionálního řešení složitých životních situací, připravenost odolávat stresu

➤ **Bezpečnost a ochrana zdraví**

Na začátku každého školního roku vychovatelé seznamují žáky s vnitřním řádem DM a zásadami bezpečného chování. Poučování a připomínání BOZP probíhá i nadále během celého školního roku a je zaznamenáváno do přehledu výchovně vzdělávací činnosti.

Na pokoji vychovatelů jsou k dispozici prostředky první pomoci a kontakty na lékaře. Případné úrazy dětí jsou evidovány v Knize úrazů, zákonní zástupci jsou vždy okamžitě telefonicky informováni o zdravotním stavu žáků.

Během pobytu v DM odpovídají za jejich bezpečnost vychovatelé.

➤ **Ochrana žáků před sociálně patologickými jevy**

Součástí školního vzdělávacího programu je i ochrana žáků a studentů před sociálně patologickými jevy (drogová závislost, alkoholismus, kouření, kriminalita a delikvence, záškoláctví...), před projevy diskriminace, nepřátelství, násilí, krádeže a šikany. Ochrana žáků a studentů je zajištěna vychovatelkami. Při přijímání žáka a studenta jsou zákonní zástupci informováni o skutečnosti, že pokud by se jim syn (dcera) svěřil(a) s jakýmkoliv druhem šikany, budou v zájmu jejich dítěte informovat neprodleně vedení domova mládeže či školy.

Postup při zjištění negativního jevu

Postup žáka

Žák/student, který by se cítil nějakým způsobem poškozován, nebo omezován, má právo požádat o pomoc vychovatelku. Při podezření na negativní jev je každý zaměstnanec domova mládeže povinen ihned informovat svého nadřízeného.

Postup vychovatelky

Při podezření nebo užití alkoholických a jiných návykových látek:

- a) nejprve zjistí zdravotní stav a zajistí bezpečí žáka
- b) v případě aktivní intoxikace volá záchranku a vyrozumí zákonného zástupce
- c) pokud není nutné volat lékaře, volá zákonného zástupce a trvá na převzetí žáka/studenta
- d) ihned vyrozumí o vzniklé situaci vedoucí vychovatelku, ta informuje ředitelku školy, která dále postupuje podle platných předpisů
- e) o přestupku je vždy sepsán písemný záznam

U prokázaného požití, držení či rozšiřování drog je vždy projednán návrh na vyloučení žáka/studenta z domova mládeže.

➤ **Hodnocení činnosti v DM**

Evaluační činnosti poskytují DM zpětnou vazbu, umožňují ověřit, měřit, posoudit a hodnotit výsledky dosažené ve vymezených oblastech v daném časovém úseku. Zahrnují vnitřní a vnější výstupy hodnocení.

Mezi metody hodnocení patří rozhovor, pozorování, konzultace mezi pedagogy, dotazník, záznamy a dokumentace.

Vnitřní evaluace

Ve vnitřní evaluaci se zaměřujeme na:

- podmínky výchovy a vzdělávání
- průběh výchovně vzdělávacího procesu
- soulad ŠVP a RVP
- individuální vývoj každého žáka/studenta
- vliv vzájemných vztahů mezi žáky a studenty DM a žáky/studenty a zaměstnanci DM
- spolupráce s rodiči
- řízení DM

Vnější evaluace

Mezi vnější výstupy řadíme:

- inspekční zprávy
- revizní zprávy
- zprávy auditora